

Aan: Eilandsraad
D.t.k.v. Griffier
Pasanggrahan
Alhier

Uw brief d.d.:
Ons nummer: P&A2022004315
Datum: 06 december 2022
Uw kenmerk:
**Onderwerp: aanbidding 3de UR 2022 en 5^{de}
BW 2022**

Geachte leden van de eilandsraad,

Volgens artikelen 15 tot en met 27 van de Wet Financien openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet Fin BES) dient het Bestuurscollege begrotingswijzigingen aan de Eilandsraad aan te bieden.

Hierbij wordt u aangeboden de 3de Uitvoeringsrapportage 2022 en 5de Begrotingswijziging 2022 ter vaststelling in de Eilandsraad.

Het CFT advies met bijbehorende bijlagen zijn bijgevoegd.

Hoogachtend,

Namens het Bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,

De Eilandsecretaris.

Cc: BC leden, directies

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

3^e Uitvoeringsrapportage 2022 en de 5^e
begrotingswijziging van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

AANBIEDING

No. 1

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire biedt de
eilandsraad aan de 3^e uitvoeringsrapportage 2022 en de 5^e wijziging van
de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2022.

Kralendijk, 06 DEC 2022

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,
de gezaghebber,

de eilandsecretaris,

EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

3^e Uitvoeringsrapportage 2022 en de 5^e
begrotingswijziging van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

ONTWERP

No. 2

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Overwegende:

dat op basis van de Wet FinBES dient er per 1 oktober van elk jaar een uitvoeringsrapportage te worden opgesteld om de financiële en beleidsmatige ontwikkelingen te melden aan de Eilandsraad. Tevens dienen financiële afwijkingen te opzichte van de vastgestelde budgetten te worden gerapporteerd en zonodig te voorzien van een voorstel tot wijziging van de begroting 2022 van het Openbaar Lichaam Bonaire;

Gelezen:

De toelichting op de 3^e Uitvoeringsrapportage 2022 en de 5^e wijziging van de begroting 2022 van het Openbaar Lichaam Bonaire;

Gelet op:

artikel 15 tot en met 27 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet Fin BES);
artikel 7 en 8 van de eilandsverordening financieel beheer Bonaire;

HEEFT BESLOTEN:

1. In te stemmen met de inhoud van de 3^e Uitvoeringsrapportage 2022;
2. Het instellen van een bestemmingsreserve Energielastenverlaging;
3. Akkoord te gaan met het wijzigen van de begroting 2022 overeenkomstig de 5^e wijziging van de begroting 2022 van het Openbaar Lichaam Bonaire;

Aldus besloten in de openbare vergadering van de eilandsraad van het Openbaar lichaam Bonaire,

De voorzitter,

de eilandgriffier,

EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

3^e Uitvoeringsrapportage 2022 en de 5^e
begrotingswijziging van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2022

2022

TOELICHTING

No. 3

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire biedt aan de eilandsraad ter goedkeuring aan de 3^e Uitvoeringsrapportage 2022 aan en deze rapportage wordt aangevuld met een voorstel voor een wijziging van de begroting van het openbaar lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2022. Dit voorstel betreft de 5^e wijziging van de begroting.

De 3^e Uitvoeringsrapportage 2022 is als afzonderlijke bijlage toegevoegd aan deze aanbieding evenals de bijlage voor de budgetwijzigingen voor de baten en lasten van de functies per hoofdfunctie.

Het voorstel tot wijziging van de begroting 2022 leidt niet tot een wijziging van het begrotingsaldo van het jaar 2022. Alle voorgestelde wijzigingen zijn incidenteel van aard. De aanpassingen worden na vaststelling verwerkt in de jaarschrijf 2022.

De wijzigingen hebben betrekking op:

- ontvangen Bijzondere Uitkeringen na het indienen van de 4^e begrotingswijziging
- enkele verschuivingen van budgetten tussen functies;

Bijzondere Uitkeringen

Ten aanzien van recent ontvangen Bijzondere Uitkeringen melden wij dat de volgende uitkeringen recent zijn ontvangen. Deze BU's verantwoorden we aan de baten en de lastenzijde en hebben geen gevolg voor het begrotingsaldo. Per BU wordt aangegeven op welke functie deze BU wordt verantwoord in de begroting.

Functie	Omschrijving	4e BW	aanvulling in 5e BW	Totaal
002	Opzetten RIEC CN 2022-2024		812.189	812.189
341	Greenhouses in de wijken (aanvulling op 4e BW)	36.526	85.674	122.200
510	Bibliotheek Bonaire (aanvulling op 4e BW)	300.000	6.235	306.235
530	Versterking Indebon 2022-2023		109.750	109.750
650	BES(t)4Kids 2022		1.533.400	1.533.400
TOTAAL		336.526	2.547.248	2.883.774

In de 4^e BW 2022 hebben we een gedeelte van de bestuurlijke werkafspraken 2022-2023 opgenomen en in deze 5^e BW 2022 wordt het restant aangevuld. De integrale wijkontwikkeling is in de vorige BW op functie 600 aangemerkt echter dient het op functie 630 worden opgenomen,

deze correctie wordt in BW5 meegenomen.

Op basis van de bestuurlijke werkafspraken waren in de vorige BW deze extra middelen in de begroting 2022 verwerkt. De aanvulling van de bestuurlijke werkafspraken worden als volgende in de begroting 2022.

Te weten:

Functie	Omschrijving	4e BW	aanvulling in 5e BW	Totaal
002	Versterking van de uitvoeringskracht	1.480.000	663.141	2.143.141
600	Voor de uitvoering van de sociale agenda	295.000	885.000	1.180.000
630	Voor de uitvoering van de integrale wijkontwikkeling	413.000	865.859	1.278.859
TOTAAL		2.188.000	2.414.000	4.602.000

De BU Bestuurlijke werkafspraken is nu voor een totaal van USD 4.602.000 opgenomen in de begroting 2022.

Overige wijzigingen van de begroting 2022

Budgetoverheveling

In de begroting 2022 is bij de functie Bestuursorganen USD 200.000 opgenomen voor het doen van onderhoud aan de Passangrahan. Dit budget wordt overgeheveld naar de functie 210 wegen en straten. In deze functie is het budget opgenomen voor het onderhoud aan alle gebouwen van het OLB.

Seniorenregeling

Medio 2022 is een seniorenregeling tot stand gekomen. De eerste groep van medewerkers heeft hier een beroep op gedaan. In de begroting 2022 was hiervoor reeds een budget beschikbaar gesteld. Maar omdat de totale toekomstige verplichtingen tot en met 2024 nu reeds moet worden gereserveerd dient in dit jaar reeds een voorziening seniorenregeling te worden ingesteld. De voorziening dient een omvang te hebben per 31 december 2022 van USD 1.272.000. In de begroting 2022 is USD 600.000 beschikbaar voor de uitvoering van de seniorenregeling. De vrijvallende vacatures worden niet direct ingevuld en daarmee valt een deel van de salarissen vrij. Per saldo is derhalve een extra budget nodig van USD 570.000.

Voorziening pensioenen gezagdragers en werklieden.

Gelet op de renteontwikkeling (die nog steeds stijgend is) is het valide om uit te gaan van een hogere rekenrente. Aan de hand van een actuariële berekening naar de stand van 31 december 2021 kan een vrijval van de pensioenvoorziening plaats vinden. In deze begrotingswijziging nemen we afgerond USD 1.600.000 op.

Opschonen archief

P&A is het laatste jaar druk bezig geweest binnen het OLB te ondersteunen met het wegwerken van analoge (papieren) achterstanden en het selecteren en vernietigen van archiefbescheiden. Dit is een enorme klus en er is additionele mankracht nodig om de werkzaamheden die betrekking hebben op de achterstanden in het selecteren van archiefbescheiden aan de hand van vernietigingslijsten uit te voeren. Het betreft de analoge archieven van het Eilandgebied Bonaire vanaf 1929 tot 10 oktober 2010. Deze opschoning is noodzakelijk met het oog op digitaal werken, de nieuwe wet op de privacy en het efficiënter werken. Na deze opschoning zijn de archieven gewaardeerd en klaar voor digitalisering. Hiertoe zijn 2 fte noodzakelijk voor 1 jaar. Hiervoor is een budget nodig van USD 140.000.

Onderzoek afvalwaterheffing

Er dient een onafhankelijk onderzoek naar de kostendekkendheid van het ophalen van afvalwater plaats te vinden. Dit vindt plaats in het kader van het implementeren van de afvalwaterheffing. WEB en het OLB samen met een bijdrage van het ministerie van I&W streven er naar om een meerjarige kostendekkende exploitatie te realiseren.

Versterking uitvoeringskracht

Naast de extra middelen die vanuit de Bijzondere Uitkering wordt ontvangen voor de versterking van de uitvoeringskracht brengt het Openbaar Lichaam ook extra middelen in om de uitvoering van projecten en beleidsdoelen te realiseren.

Huur en inrichting kantoorruimten

De gebouwen van directie B&O en het Bestuurscollege verkeren al geruime tijd in slechte staat. De directie B&O is inmiddels al verhuisd en het Bestuurscollege zal ook op korte termijn verhuizen om ruimte te geven om deze gebouwen op te knappen. Hiervoor is USD 200.000 nodig.

Formatie burgerzaken

Sinds 10-10-2010 is het inwoneraantal van 11.000 inwoners naar ruim 23.500 gestegen. Het aantal aanvragen voor producten en diensten is evenredig toegenomen. Het aantal medewerkers op de afdeling is sinds 10-10-2010 gelijk gebleven. Op basis van de toegenomen aantallen aanvragen van producten en diensten door de inwoners is een realistische inschatting te maken van het aantal benodigde fte's. Ondanks inzet van extra uren (avondopenstelling en op zaterdagen stamboomonderzoeken) worden achterstanden niet ingehaald. Berekeningen tonen aan dat er minimaal 1 fte. extra nodig is om de huidige wachttijd van ruim een maand voor het maken van afspraken structureel te verkorten.

Casinorechten

In de begroting 2022 is verzuimd een budget op te nemen voor de casinorechten. Op basis van de realisatiecijfers tot en met 1 oktober is het gerechtvaardigd om USD 200.000 als budget op te nemen. Dit budget is overeenkomstig de begroting 2021.

Belastinginning

Daarnaast wordt ingezet op de verdere heffing en inning van achterstallige belastingen. De extra kosten hebben onder andere betrekking op het inzetten van capaciteit en overige uitvoeringkosten zoals bankkosten waaronder het gebruik van bankapparatuur en het inhuren van experts om de inning te digitaliseren. De extra budgetclaim bedraagt USD 100.000.

Opbrengst toeristenbelasting

De verwachte opbrengst toeristenbelasting 2022 zal worden overschreden. Op basis van de stand per 1 oktober 2022 wordt een extra inkomst verwacht van USD 2.000.000.

Instellen bestemmingsreserve Energielastenverlaging

Voorgesteld wordt om een bestemmingsreserve in te stellen om de energielasten verder te verlagen. Het saldo van deze begrotingswijziging van USD 2.300.000 wordt ingezet om de middelen te reserveren en nadat er een uitvoeringsplan is opgesteld de middelen beschikbaar te stellen.

Recapitulatie budgetwijzigingen

Omschrijving	functie	lasten	baten	V/N
Seniorenregeling	002	-570.000		N
Pensioenvoorziening	002	1.600.000		V
Opschonen archief	002	-140.000		N
Onderzoek afvalwaterheffing	002	-50.000		N
Huur en inrichting kantoorruimten	002	-200.000		N
Versterking uitvoeringskracht	002	-240.000		N
Formatie Burgerzaken	003	-100.000		N
Casinorechten	140		200.000	V
Opbrengst toeristenbelasting	920		2.000.000	V
Inningskosten belastingen	920	-100.000		N
Toevoeging aan bestemmingsreserve Energielastenverlaging	910	-2.400.000		N
TOTAAL		-2.200.000	2.200.000	

Recapitulatie ten aanzien van de 5^e begrotingswijziging 2022:

Mutaties die betrekking hebben op Bijzondere Uitkeringen USD 4.961.248

Mutaties die betrekking hebben op de reguliere begroting USD 2.200.000

Totaal **USD 7.161.248**

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire, 06 DEC 2022,

de gezaghebber,

de eilandsecretaris,

Bijlage: 3^e Uitvoeringsrapportage 2022
5^e begrotingswijziging 2022

BIJLAGE - 5^E BEGROTINGSWIJZIGING 2022

LASTEN				BATEN			
Fun. Omschrijving functie	Begroting 2022 na wijz.4	5e wijziging 2022	Begroting 2022 na wijz.5	Fun. Omschrijving functie	Begroting 2022 na wijz.4	5e wijziging 2022	Begroting 2022 na wijz.5
0 Algemeen bestuur				0 Algemeen bestuur			
001 Bestuursorganen	3.073.029	-	3.073.029	001 Bestuursorganen	285.714	-	285.714
002 Bestuursapparaat	28.177.209	1.075.330	29.252.539	002 Bestuursapparaat	5.977.399	1.475.330	7.452.729
003 Burgerzaken	913.398	100.000	1.013.398	003 Burgerzaken	370.429	-	370.429
020 Eigendommen niet voor openbare dienst	1.339.818	-	1.339.818	020 Eigendommen niet voor openbare dienst	5.053.700	-	5.053.700
1 Openbare orde en veiligheid				1 Openbare orde en veiligheid			
130 Rampenbestrijding	538.231	-	538.231	130 Rampenbestrijding	478.231	-	478.231
140 Overige beschermende maatregelen	526.885	-	526.885	140 Overige beschermende maatregelen	-	200.000	200.000
2 Verkeer, vervoer, waterstaat, communicatie				2 Verkeer, vervoer, waterstaat, communicatie			
210 Wegen, straten, pleinen	20.878.525	-	20.878.525	210 Wegen, straten, pleinen	15.413.328	-	15.413.328
211 Verkeersmaatregelen te land	478.562	-	478.562	211 Verkeersmaatregelen te land	395.500	-	395.500
222 Verkeersmaatregelen te water	2.340.749	-	2.340.749	222 Verkeersmaatregelen te water	951.450	-	951.450
3 Economische zaken				3 Economische zaken			
300 Economische zaken	4.023.983	-	4.023.983	300 Economische zaken	867.608	-	867.608
310 Handel en industrie	295.414	-	295.414	310 Handel en industrie	217.580	-	217.580
341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij	3.142.710	85.674	3.228.384	341 Overige agrarische zaken, jacht en visserij	1.965.285	85.674	2.050.959
4 Onderwijs				4 Onderwijs			
400 Algemeen beheer onderwijs	871.065	-	871.065	400 Algemeen beheer onderwijs	-	-	-
480 Gem. uitgaven/inkomsten van het onderwijs	7.499.399	-	7.499.399	480 Gem. uitgaven/inkomsten van het onderwijs	6.369.499	-	6.369.499
482 Volwasseneducatie	659.301	-	659.301	482 Volwasseneducatie	-	-	-
5 Cultuur en recreatie				5 Cultuur en recreatie			
510 Openbaar Bibliotheek	1.006.648	6.235	1.012.883	510 Openbaar Bibliotheek	355.276	6.235	361.511
530 Sport	2.149.184	109.750	2.258.934	530 Sport	129.431	109.750	239.181
540 Kunst	1.195.816	-	1.195.816	540 Kunst	57.616	-	57.616
541 Oudheidkunde/musea	252.284	-	252.284	541 Oudheidkunde/musea	-	-	-
560 Maatsch. leefbaarheid/openlucht recreatie	2.353.068	-	2.353.068	560 Maatsch. leefbaarheid/openlucht recreatie	101.100	-	101.100
580 Overige cultuur en recreatie	350.000	-	350.000	580 Overige cultuur en recreatie	350.000	-	350.000
6 Sociale voorzieningen/maatsch.dienstverlen.				6 Sociale voorzieningen/maatsch.dienstverlen.			
600 Algemeen Beheer soc. voorzien/maatschapp.werk	7.628.238	885.000	8.513.238	600 Algemeen Beheer soc. voorzien/maatschapp.werk	6.055.913	885.000	6.940.913
611 Werkgelegenheid	773.873	-	773.873	611 Werkgelegenheid	728.227	-	728.227
630 Sociaal cultureel werk jeugd- en jongeren werk	9.561.178	865.859	10.427.037	630 Sociaal cultureel werk jeugd- en jongeren werk	6.718.025	865.859	7.583.884
640 Bejaardenzorg	57.790	-	57.790	640 Bejaardenzorg	-	-	-
650 Kinderopvang	2.310.057	1.533.400	3.843.457	650 Kinderopvang	1.533.400	1.533.400	3.066.800
651 Dagopvang gehandicapten	551.083	-	551.083	651 Dagopvang gehandicapten	518.583	-	518.583
7 Volksgezondheid				7 Volksgezondheid			
700 Algemeen beheer Volksgezondheid	2.131.186	-	2.131.186	700 Algemeen beheer Volksgezondheid	1.108.203	-	1.108.203
710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg	350.904	-	350.904	710 Preventieve en curatieve gezondheidszorg	263.178	-	263.178
720 Slachthuizen	349.328	-	349.328	720 Slachthuizen	180.000	-	180.000
721 Reiniging	3.377.246	-	3.377.246	721 Reiniging	1.800.000	-	1.800.000
722 Riolering en waterzuivering	657.059	-	657.059	722 Riolering en waterzuivering	357.059	-	357.059
723 Milieu en Natuurbeheer	6.072.947	-	6.072.947	723 Milieu en Natuurbeheer	5.760.806	-	5.760.806
725 Overige Openbare Hygiene	300.751	-	300.751	725 Overige Openbare Hygiene	-	-	-
8 Ruimtelijk Ordening en Volkshuisvesting				8 Ruimtelijk Ordening en Volkshuisvesting			
822 Overige volkshuisvesting	2.141.780	-	2.141.780	822 Overige volkshuisvesting	2.434.243	-	2.434.243
9 Financiering en alg.dekkingsmiddelen				9 Financiering en alg.dekkingsmiddelen			
910 Reserveringen	-	2.400.000	2.400.000	910 Reserveringen	-	-	-
920 Belastingen	592.500	100.000	692.500	920 Belastingen	17.675.000	2.000.000	19.675.000
921 Algemene uitkering	-	-	-	921 Algemene uitkering	32.755.590	-	32.755.590
922 Algemene uitgaven en inkomsten	385.000	-	385.000	922 Algemene uitgaven en inkomsten	106.260	-	106.260
990 Saldi kostenplaatsen	-	-	-	990 Saldi kostenplaatsen	-	-	-
992 Saldo Gewone dienst	-	-	-	992 Saldo Gewone dienst	1.972.565	-	1.972.565
TOTAAL LASTEN	119.306.198	7.161.248	126.467.446	TOTAAL BATEN	119.306.198	7.161.248	126.467.446